

Bijeenkomst: ontwikkeling Groote Polder

Kerkje van Borgsweer

12 juni 2024

//

Toelichting door Janneke Schurer, BugelHajema Adviseurs

Aanwezigen:

Matthijs Buurman	Provincie Groningen
Evelien Meinders	Provincie Groningen
Myra de Koning	Provincie Groningen
Jan Menninga	Gemeente Eemsdelta
Sven-Erik Zandvoort	Gemeente Eemsdelta
Rick Talsma	Gemeente Eemsdelta
Harriët Bosman	Waterschap Hunze & Aa's
Oscar Borsen	Groninger Landschap

Bij de bijeenkomst waren 12 inwoners uit het gebied aanwezig.

Doel bijeenkomst: nadere uitleg te geven en vragen beantwoorden over inhoud en proces rondom de (concept) voorkeursbeslissing Eemzijlen. En afspraken maken over het vervolg.

Janneke Schurer neemt de aanwezigen mee door een korte presentatie [in bijlage]. Daarin komen de volgende onderwerpen aan de orde. Bij deze onderwerpen zijn diverse vragen gesteld en beantwoord.

- Het gebied: over welk gebied hebben we het?
- Het proces: waar staan we en welke stappen komen eraan?
- De inhoud: de uitdagingen, kansen, doelen en veiligheid
- Gesprek: vragen en hoe verder?

Het gebied

- Op de kaart is het rode gebied het voorlopige plangebied. Dat wil dus zeggen: het gebied waar we ons nu op richten om de doelen te realiseren die de overheden hebben gesteld.
- De denkruimte is groter. Op de kaart geeft de roze stippellijn aan dat er ruimte is voor ideeën, ook buiten de Groote Polder.
- De camping is verkocht aan een private partij, niet aan een overheidspartij. Daarom is de camping nu met een stippellijn omrand op de kaart gezet.

Het proces

- Op 2 april hebben we tijdens een inwonersbijeenkomst de (concept) voorkeursbeslissing toegelicht.
- Er zijn 34 zienswijzen ingediend. Deze zijn gebundeld in totaal 60 vragen. De betrokken organisaties zorgen voor antwoorden. Iedereen krijgt reactie en de beantwoording wordt openbaar gemaakt.

- Waar dat kan en relevant is, nemen we de inbreng van de zienswijzen nemen we mee in het inrichtingsplan. Dat willen we maken met input van inwoners.
- Op het (concept) plan en het daaraan gekoppelde (concept) projectbesluit kunnen daarna weer zienswijzen ingediend worden.
- Na besluitvorming volgt beroep/bezwaar mogelijkheid.
- Tijdlijn staat niet vast: er is tijd, dus niet een strakke planning

De aanwezigen geven aan dat er 2 jaar geleden ook al zienswijzen zijn ingediend. Gevraagd wordt wat daarmee gedaan is? Die zienswijzen zijn beantwoord en een aantal onderdelen zijn intussen al opgepakt of meegenomen in het vervolgproces. Onder andere het fietspad is daar een voorbeeld van.

Inhoud

- Veel uitdagingen: vooral voor natuur en waterveiligheid.
- Veel kansen, waaronder recreatie en leefbaarheid.

Aanwezigen geven aan: er is de afgelopen jaren veel ingeleverd in dit gebied, er moet iets voor terugkomen. Heb aandacht voor mensen die in afhandeling zitten van gevolgen van de aardbevingen, zoals sloop/nieuwbouw.

Drie doelen

In de voorkeursbeslissing zijn drie doelen vastgesteld. De drie doelen moeten landen in het gebied.

- Doel 1 - Leefbaarheid: de inwoners zijn de experts op het vlak van leefbaarheid. Graag vullen we samen met de inwoners het doel 'leefbaarheid' verder in.
- Doel 2 - Natuur: het realiseren van extra leefgebied voor planten en dieren. Dat betekent zorgen voor meer brakke gebieden langs de kust (denk aan vergelijkbare natuur als in Polder Breebaart).
- Doel 3 – Waterveiligheid: zorgen voor een veilige kust en droge voeten: de dijk moet versterkt. Dat kan nog een keer op de 'gewone' manier. Belangrijkste knelpunt is de lage ligging van de Groote Polder die op langere termijn een te zwakke plek vormt. De Groote Polder ligt lager dan de bodem van de Eems, net als veel plekken verder in het binnenland. Daarom moet de Groote Polder worden opgehoogd (meegroeien met de zeespiegel). In de Kustvisie van het Waterschap wordt dit ook benoemd.

Vanuit de inwoners komen veel vragen. Zo vragen ze zich af of een invang in de relatief kleine Groote Polder bijdraagt bij het verminderen van slib in de Eems-Dollard. Groninger Landschap geeft aan dat de bijdrage waarschijnlijk beperkt is, maar wel een stap in de goede richting.

Ook wordt gevraagd of een hogere ligging van de Groote Polder kan leiden tot extra wateroverlast in de omgeving als het flink regent. Het waterschap legt uit dat de polder apart wordt bemalen en het regenwater dat in de bodem zakt uiteindelijk de kwelstromen zal vergroten, maar op die afstanden en omvang niet tot problemen zal leiden.

De inwoners laten weten dat ze grote twijfels hebben bij de noodzaak om de Groote Polder met slib op te hogen. Hun grondhouding is een 'nee'. Ze zien zeker in dat dijkverhoging en -

verbreding nodig zijn in verband met veiligheid, maar zien vooralsnog geen reden om dat te doen door natuurlijke ophoging van de Groote Polder met slib. Bovendien hechten ze aan de huidige natuurwaarden in de Groote Polder.

Veiligheid

In eerdere bijeenkomsten zijn zorgen geuit over de kwaliteit van het slib. In deze bijeenkomst beamen de inwoners de zorgen over de kwaliteit van het slib. Daarom doen we een voorstel voor een kennisbijeenkomst met experts waarin de onderzoeksresultaten worden gedeeld en de zorgen besproken. Eventueel met een GGD-arts als dat gewenst is. De inwoners geven aan dat een voorstel voor kennisbijeenkomst een goed idee is.

Stap vooruit, perspectief

In het tweede deel van de avond willen we graag in gesprek over kansen, twijfels, wat mag niet gebeuren op het gebied van leefbaarheid. De inwoners geven aan dit nu nog niet te willen. Zij hebben zienswijzen ingediend met vragen en inbreng en willen de beantwoording van deze zienswijzen afwachten.

Wethouder Jan Menninga vult aan: in februari bijeenkomst met Dorpsbelangen Borgsweer zijn zeker 10 punten opgenoemd als kansen en wensen voor de leefbaarheid. Inbreng is ook nodig omdat er behoefte aan het maken van een gebiedsvisie. Hoopt op vertrouwen.

De inwoners geven aan niet echt vertrouwen te hebben. Dat komt door wat er in het verleden allemaal gebeurd is. Er zijn te veel verschillende verhalen verteld. Duidelijkheid is belangrijk.

Hoe verder?

Na gezamenlijk overleg worden de volgende conclusies getrokken:

- We plannen een nieuwe bijeenkomst waarin de ruimte is om de beantwoording van de zienswijzen te bespreken
- Daarna stellen de bestuurders de voorkeursbeslissing al dan niet gewijzigd vast.
- Na de bijeenkomst over de zienswijzen bepalen we gezamenlijk met de inwoners een volgende stap.
- Inwoners geven aan misschien wel mee te willen denken over leefbaarheid, maar willen de ruimte houden om in bezwaar te kunnen gaan tegen de plannen. Dat is het geval.
- Bijeenkomst over de kwaliteit van het slib wordt ook ingepland.

We spreken af dat we het verslag van deze bijeenkomst op de website plaatsen nadat we het voorgelegd hebben aan de aanwezigen.

//////////////////// /// //////////////////////

Vragen en antwoorden

Tijdens de bijeenkomst zijn diverse vragen gesteld en beantwoord. Deze zetten we hier op een rij.

Wat staat er vast?

Voor de Groote Polder zijn er 3 doelen vastgesteld:

1. Leefbaarheid: fors investeren in leefbaarheid in overleg met de inwoners
2. Natuur: verbeteren van de leefgebieden van kwetsbare dieren en planten door meer getijdennatuur te realiseren
3. Waterveiligheid: droge voeten en een veilige kust door het verbreden en verhogen van de dijk en het ophogen van de Groote Polder

De doelen staan niet los van elkaar maar worden in samenhang opgepakt. Voor de doelen natuur en waterveiligheid is 'wat nodig is' ingevuld. Voor het doel leefbaarheid vullen we dat in samen met de inwoners.

'Hoe' de doelen samen vorm kunnen krijgen is juist onderwerp van gesprek in de beoogde ontwerpessies.

Is hier een plan voor?

Nee nog niet. We willen graag dat inwoners hierover meedenken. We hebben de inbreng van de inwoners nodig om juist beter inzicht te krijgen in de wensen rond leefbaarheid. En we willen graag samen ontwerpen op de manier waarop we de drie doelen goed kunnen inpassen in het gebied.

Als we meedenken, kunnen we dan nog formeel in bezwaar/beroep gaan?

Ja dat kan.

Twee jaar geleden zijn er ook zienswijzen ingediend, wat is er toen mee gedaan?

Die zijn gebruikt om te komen tot de voorkeursbeslissing die we in april bekend hebben gemaakt. Die procedure heeft helaas lang geduurd.

Wat gebeurt er nu met de zienswijzen?

De verschillende organisaties beantwoorden de zienswijzen. We hebben afgesproken dat, voor wie wil, er gelegenheid is om die beantwoording gezamenlijk door te nemen. Daarna worden de zienswijzen en de beantwoording samen met de voorkeursbeslissing en het advies van de commissie mer voorgelegd aan de bestuurders. Zij nemen een definitief besluit over de voorkeursbeslissing.

Wie neemt een besluit over de voorkeursbeslissing en later over het projectbesluit: wie is bevoegd gezag?

De zes organisaties trekken gezamenlijk op, hebben samen de doelen bepaald en nemen besluiten. Formeel vormen de provincie Groningen voor de Groote Polder en het Waterschap Hunze & Aa's voor de dijk het bevoegd gezag.

Maakt draagvlak onder inwoners onderdeel uit van het proces?

De zes organisaties vinden het heel belangrijk dat inwoners meedenken. Dat is de reden dat we met de mensen uit het gebied het plan willen maken. Het is daarom voor ons belangrijk dat we meningen, ideeën en inbreng uit het gebied krijgen. Deze zullen worden meegenomen naar de bestuurders die uiteindelijk een politiek-bestuurlijke afweging maken.

Waarom dit kleine gebied. Helpt dat voor het verbeteren van de waterkwaliteit, dus draagt het bij aan het oplossen van het slibprobleem? En voor de dijkverbetering?

Alleen de Groote Polder draagt niet bij aan het grote slibprobleem in de Eems-Dollard. De Groote Polder is een van de projecten in het programma Eems-Dollard 2050 die kunnen bijdragen aan de afname van slib in de Eems-Dollard. Al die projecten samen leveren wel een goede bijdrage.

Is het slib onderzocht voordat de doelen zijn benoemd?

Ja dat is het geval. In Nederland gelden regels het gebruiken van grond. Deze regels gelden ook voor het slib. Daarnaast zullen de overheden de samenstelling en de kwaliteit van het slib blijven monitoren. De kwaliteit van het slib wordt ook in de komende periode opnieuw onderzocht. Als het slib niet aan de wettelijke normen voldoet, wordt het ook niet toegepast.

Waar komt het slib bij de pilot voor verhogen landbouwgrond vandaan? Is dat hetzelfde als bij de Groote Polder gebruikt gaat worden?

Het slib dat is gebruikt voor het ophogen van een landbouwperceel iets ten zuiden van de Warverweg komt uit de Eemshaven. Het havenslib bevat iets meer zanddeeltjes en is daarom beter geschikt voor landbouwgronden.

Het slib dat bezinkt in Groote Polder is het slib dat in het zeewater zit. Bij elk getijde zal de zee een heel dun laagje slib afzetten in de Groote Polder.

Waar blijft het regenwater als de Groote Polder is opgehoogd, loopt dat allemaal naar Borgsweer, Termuntenzijl en Termunten?

Het regenwater komt in het grondwater terecht. Dat wordt nu al weggepompt door de gemalen en dat blijft het waterschap dan ook doen.

Komt er een gat in de dijk, hoe groot?

We willen getijdennatuur in de Groote Polder krijgen. Daarom moet er een verbinding komen met de zee om zeewater in te laten. Hoe en met hoeveel zeewater is nog niet ingevuld.

Natuur en industrie ernaast? Hoe verhouden die zich tot elkaar?

Er ligt in dit gebied een kans om een goede bufferzone te maken om de industrie juist meer af te schermen van de dorpen. Dit is voor verdere invulling en daar gaan we graag met inwoners over in gesprek. De effecten van de industrie op de te ontwikkelen natuur en omgekeerd zijn onder andere onderdeel van het mer-traject, waarin breed de milieueffecten in beeld worden gebracht.